1816. No. 25

LEEUWARDER COURANT.

MAANDAG den 26 FEBRUARY.

(Bij deze COURANT, wordt een Byvoegsel GRATIS uitgegeven.)

ROME, *den 28 Januarij.*

De groote benoeming van kardinalen, die, in de maand maart aanstaande, zal plaats hebben, is voor deze hoofdstad eene aangename gebeurtenis, om dat dezelve 2 of 300,000 kroonen in omloop brengt, en dat vele behoeftigen, in de vermeerdering van goede huizen, middelen van bestaan zullen vinden. Z. Heil. heeft reeds, aan 25 prelaten zelfs aangekondigd, of, in zijnen naam, door den secretaris van staat doen aankondigen, dat zij onder die promotie zouden begrepen zijn. Sedert 1801, was het collegie van kardinalen niet voltallig gemaakt; hetzelve is thans tot op 29 verminderd; nog telt men onder dat getal den kardinaal *Caraffa Trajetta*, die 94 jaren oud en door *Clement XIV* benoemd is, alsmede acht anderen, die nog door *Pius VI* zijn gecreëerd. Doch indien de Paus, volgens gewoonte, op verzoek der Mogendheden, eenige kardinaals-hoeden schenkt, zal het collegie van kardinalen bijna voltallig zijn. Dewijl van de gedesigneerden slechts een klein getal vermogend zijn, zal men hun bisdommen geven, om hun hnnne waardigheid te helpen ophouden.

PETERSBURG, *den 30 Januarij.*

Het geheele Russische leger, zal nu, naar men verneemt, met laken van inlandsche fabriek gekleed worden. Men heeft zich slechts aan den opperbevelhebber te Moskou te wenden, op dat het commité, aldaar voor de levering van laken opgerigt, deszelfs werkzaamheid voortzette, tot al het noodige voor de geheele bekleeding der armée zal zijn afgewerkt en ingebragt, waartoe de uiterste termijn over drie jaren, namelijk op den 1sten januarij 1819, bepaald is. Thans mag men zonder twijfel hopen, dat niemand der geenen, die zich met den lakenhandel bezig houden, zwarigheid zal maken, om met de Kroon verpligtigen aan te gaan, tot levering van laken voor den soldatenstand, daar hij eigene winst, rijkelijke en onverwijlde betaling voor het geleverde, en eindelijk het genoegen daar bij zal smaken, van de behoeften zijns vaderlands te helpen voldoen.

Uit de berigten, welke de Russische Amerikaansche Compagnie bekomen heeft, blijkt het volgende: ,, Den 11den september 1815, kwam de aan de Compagnie toebehoorende brik Maria te Ochozk aan, met eene lading Pelterijen, welke op 800,000 roebels aan waarde geschat werd, en 15,000 Spansche piasters, voor rekening der Compagnie. Het schip de Ontdekking, hetwelk in het jaar 1813, van het eiland Sitka of Baronow, met Pelterijen naar Ochozk werd afgezonden, was in october 1814 gelukkiglijk wederom te Sitka aangekomen. Het schip Bering was niet zoo gelukkig. Op deszelfs terugreize met eene zware lading, leed het schipbreuk, werd op de Sandwich eilanden geslagen, alwaar het aankwam en de lading door de Wilde bewoners van die eilanden geplunderd werd."

WARSCHAU, *den 5 Februarij.*

Ter eere van den voormalige Russische gouverneur generaal van het hertogdom Warschau, den senateur, heer *Lanskoy*, die zich naar Petersburg begeeft, heeft eergister onzen adelstand een groot bal, en gister onzen commercie handel een diné van 100 couverts gegeven. — Deze achtingswaardige senateur is alhier algemeen bemind en geëerd, alzoo hij zich jegens de inwoners zeer minzaam, oprecht en behulpzaam in de netelige omstandigheden van dit land gedragen heeft.

Tot aankoop van paarden voor de Poolsche kavalerie zijn van hier Poolsche officieren naar de Ukraine gezonden.

Gister hadden wij weder dooi weder met sterke regen vervolgd. Men herinnert zich niet zoo eene ongestadige winter beleefd te hebben.

WURTZBURG, *den 3 Februarij.*

Dat de tegenwoordige winter, in de Zuidelijke bergstreken van Duitschland, de sneeuw tot eene ontzaggelijke hoeveelheid heeft opgehoopt, is reeds gezegd. Ook in het Zuidelijk deel van het Thuringer Woud, tusschen de Werra en de Saale, is op eenmaal eene zulke menigte sneeuw gevallen dat de oudste inwoners zich iets dergelijks niet herinneren kunnen. Niet alleen zijn alle wegen onbegaan aar geworden, maar ook op hoog gelegene plaatsen, huizen, van twee verdiepingen hoog, tot aan het dak toegesneeuwd De ingangen in de huizen, gelijken de mijngangen der bergwerken en zijn, even als deze, met planken geschoord; hier en daar 12 à 14 voet lang onder de sneeuw door gegraven, en op deze wijze met de huisdeur vereenigd. Zonderling is het dat, weinige uren gaans van daar, bij voorbeeld te Rudolstad, Koburg enz., bijna in het geheel geen sneeuw ligt, zoo dat men vruchteloos wenscht, naar wintergewoonte, tot vervoer en vermaak, van sleden gebruik te kunnen maken.

LAUZANNA, *den 6 Februarij.*

In den avond van den 3den dezer, heeft men te Bazel twee Franschen gearresteerd, die aan eene herberg afgestapt waren, en des anderdaags hunne reis voortzetten wilden; men heeft hunne papieren verzegeld, zij worden ten nauwsten ieder in eene afzonderlijke kamer bewaakt. Zij zijn gearresteerd geworden op verzoek van den minister van Frankrijk, die ten dien einde een courier van Bern naar Bazel gezonden heeft; men is onkundig van de rede van dit arrest, de een noemt zich *Montausier*, doch het is waarschijnlijk dat zij onder verdichten namen reizen.

Twee nieuwe transporten met rekruten voor het korps cent suisses, zijn over eenige dagen van hier naar Parys vertrokken.

ST. GALL, *den 9 Februarij.*

Eergisteren nacht ten half twaalf uren bespeurde men alhier, zoo als ook in het kanton Appenzell, eene Aardbeving. De schokken, die omtrent twee secunden duurden, waren vergezeld van een zeker soort van gekraak.

BAZEL, *den 10 Februarij.*

Eenige Fransche officieren, die gedwongen zijn hun vaderland te verlaten, komen hier van tijd tot tijd door, zij begeven zich naar Holland, van waar zij naar de Vereenigde-Staten vertrekken zullen. De twee officieren, welke over eenige dagen alhier in hechtenis genomen zijn, zitten nog vast, men is nog onkundig wegens de oorzaak hunner arrestering.

Verscheide Koningsmoorders begrepen in de uitzondering bij de wet van amnestie bepaald, zijn den 6den en 7den te Geneve gepasseerd, onder dezelve bevinden zich *Bellegarde*, *Gauthier* en *Martineau*. Het gouvernement heeft hun niet toegestaan aldaar te verblijven, wijl die stad zoo digt aan de grenzen gelegen is.

De baron *Toulon* als secretaris der Oostenrijksche legatie, in plaats van den heer *von Wolf*, benoemd, is te Bern aangekomen.

WEENEN, *den 8 Februarij.*

De laatste brieven uit Hongarijen verzekeren, dat alle vrees aldaar wegens de voortduring der pest, opgehouden is, en dat van de beginne af dezelve niet zoo eene ongerustheid, als in Oostenrijk veroorzaakt heeft, alwaar men, zoo als gewoonlijk, het gevaar, naar mate van den afstand, vergroot had. Dezelfde brieven melden, dat men binnen kort, de buitengewone maatregelen die men tegen deze plaag genomen had, zal doen ophouden. Het steedsdurend kordon, welke de republick van Venetie, voormaals in Dalmatie en in Albanie onderhield, strekte zich niet verder uit dan tot de grenzen van Turkije; doch de wijze op dewelke men het land afsneed, liet er een gedeelte van aan het gevaar blootgesteld. Sedert de vereeniging der republiek, waren deze provincien eene te korte tijd onder de heerschappij van Oostenrijk geweest, dan dat men in staat was betere maatregelen te nemen, en het kordon zoo als in Slavonien, in het Bannaat en in Zevenbergen regtstreeks tot de grenzen van Turkije te brengen, het geen niet dan met groote onkosten konde plaats hebben; thans daar dit land altijd onder den scepter van Oostenrijk zal blijven, zal men zekerlijk weldra tot de uitvoering van dit ontwerp overgaan.

VAN DEN MEIN, *den 12 Februarij.*

Men begint in de Fransche berigten, de hoofdbijzonderheden, die sedert eenigen tijd, de aandacht van het publiek tot zich getrokken hebben, eene andere wending te geven. De berigten betreffen de geschiedenis van de vlucht van *Lavalette*. Zwitsersche tijdingen, die in dezen persoon geen belang schijnen te stellen, verzekeren, dat hij van Brussel, door Manheim en Stutgard is gereisd; dat hij voorzien is geweest van eenen behoorlijken Engelschen pas, door onderscheidene gezanten geviseerd, en dat hij zijnen weg naar Beijeren heeft genomen. De Boven Rijnsche en Zuid-Beijersche tijdingen, melden daarvan nog niets; de berigten van particuliere personen zwijgen daa van insgelijks, en zoo doende blijft de plaats werwaard *Lavalette* zich begeven heeft, of zich thans verborgen houdt, steeds een raadsel. Ook is het proces van de generaals *Debelle Drouot*, enz. dat, volgens alle Franschen berigten steeds den 20sten januarij in staat van wijzen was, onafgedaan gebleven, en het schijnt dat men, alvorens daaraan wat te doen, eerst met zekerheid wil weten wat er van *Lavalett* geworden zij. Bij dit alles baart het opmerking, dat zich thans een aantal personen zich in hetzelve geval bevinden, en men rekent alleen 170 generaals en hoofd-officieren, in de onderscheidene gevangenissen, die de Hoven van Assises genoeg zullen te doen maken.

LEIPZIG, *den 10 Februarij.*

Alhier is in den vorigen nacht een stoute en aanzienlijke diefstal gepleegd, ten huize der heeren *Reichenbach en Comp.* Men heeft namelijk slooten weten te openen, zoo het schijnt door nagemaakte sleutels, en het doorbreken van een kachel, en daarop uit eene dubbel geslotene kas ontvreemd, 10,910 rijksdaalders in louis d'ors tegen 5 rijksdaalders, waarvan het meerendeel in twee opene beurzen was; voorts 834 stuks nieuwe Hollandsche dukaten, 387 Fransche kroonen, 430 stuks Napoleons d'or, en nog eene verzegelde beurs, waarin men denkt, dat zich 2125 stuks Napoleons d'or bevinden. Op de ontdekking van de daders is eene premie van 1000 rijksdaalders gesteld.

FRANKFORT, *den 14 Februarij.*

De zaken tusschen Oostenrijk en Beijeren schijnen, door de reis van den Beijerschen Kroonprins naar Milaan, eene allergunstigste wending genomen te hebben. Z. K. H. is te Milaan, op het minzaamst door Keizer *Frans* ontvangen, en de laatste heeft zijn vertrek naar Florence verschoven, tot na den afloop der onderhandelingen, die nu te Milaan met den grootsten ijver tusschen de twee hoven worden voortgezet. Rusland en Pruissen schijnen zich ook, op vroeger reeds daartoe van den kant van Beijeren gedaan aanzoek, sterk met die onderhandelingen te bemoeijen, behalven dat men dienvolgens een sterke courier-wissel tusschen die hoven en het hof van Weenen bespeurt, Is in het laatst der vorige week de vorst *Lubomirsky*, als Russisch courier over Weenen te Munchen aangekomen, en is den 10den dezer de Pruissische generaal *van Krusemark*, door Neurenberg gepasseerd, zich naar Milaan begevende Sommigen meenen, dat de tusschenkomst der opgemelde hoven, juist niet zeer geschikt is, om den loop der onderhandelingen te vereenvoudigen of te bespoedigen; maar bij eenige goedwilligheid van den kant van Oostenrijk, en eenige toegevenheid van den kant van Beijeren, hetwelk beide thans niet meer twijfelachtig schijnt, moet dat bezwaar wegvallen. Volgens de laatste brieven uit Weenen, had de hof-krijgsraad verscheide kortelings gegeven bevelen, tot het marscheren van troepen, wederom ingetrokken, en zelfs de ontbinding van het armée-vorps wezen bevolen.

PARYS, *den 16 Februarij.*

De kamer der gedeputeerden, heeft zich dezer dagen bezig gehouden met de discussien over de wet omtrent de verkiezingen; eenige leden hebben voorgesteld, den vereischten ouderdom, om tot lid van de kamer te kunnen worden gekozen op 30 jaren te bepalen; een der redenaars die voor den ouderdom van 25 jaren sprak, bragt als beweegredenen bij, dat men als dan kon verzekerd zijn, dat de leden van dien ouderdom zich nooit met eenige loftuitingen van den geweldenaar bezoedeld, noch denzelven onder zijn bewind gediend hadden, even min als een der overige revolutionare besturen.

Heden bij het uitgaan der mis, heeft zich eene dame aan Zijner Majesteits voeten geworpen, om voor haren zoon om gratie te verzoeken, die ter dood veroordeeld is, uit hoofde hij een gendarme, gelast om hem te arresteren, gedood had. De Koning, bewogen met de diepe droefheid dier ongelukkige moeder, heeft haar gezegd, dat hij voor haren zoon eene verzachting van straf toestond, maar dat de maatschappij te zeer de straf eener zoo zware misdaad vorderde, dan dat hij hem geheel begenadigen kon.

De minister van politie heeft eene som van tien duizend franken uitgeloofd voor den genen, welke den generaal *Lefebre Desnouettes* ondekt en in hegtenis doet nemen. Te Bordeaux hebben in het begin dezer maand ook verscheidene gevangennemingen plaats gehad; onder anderen van een der gewezene adjudanten-majors. De generaal *Marensin* is te Tarbes in hegtenis genomen.

Te Limoges, zijn 2 officieren van linie, wegens gepleegden moord aan twee gendarmes en berooving van de publieke kas te Rochechouart, ter dood veroordeeld, en den 5den dezer geëxecuteerd.

BRUSSEL, *den 19 Februarij.*

De steden Amiens, Beauvais en alle de overige plaatsen aan gene zijde van de Somme, alwaar nog Engelsche troepen gekantonneerd zijn geweest, zijn thans door dezelve ontruimd. Alles, hetwelk geen deel moet uitmaken van de occupatie-armée, is naar Calais gemarcheerd, ten einde aldaar te worden ingescheept; weshalve tegen het einde van de loopende maand, dat gedeelte van het Fransche grondgebied, hetwelk beneden de linie ligt, door het Parysche traktaat aangewezen, door de Geallieerden ontruimd zal zijn. Peronne zal noch Engelsche, noch Fransche bezetting bekomen, de dienst zal aldaar door de nationale garde worden waargenomen; eene dergelijke maatregel is ook voor Laon genomen. Daar door zal men alle aanleiding tot twist uit den weg ruimen.

Het Engelsche veld commissariaat, hetwelk in Antwerpen was opgerigt, is dezer dagen deze stad gepasseerd, ten einde zich in Valenciennes te vestigen; het groote hoofdkwartier blijft in Cambrai.

De steden van Luik Gent, Brugge en verscheidene andere van de Zuidelijke provincien, uit welke de Franschen schilderijen hadden weggevoerd, hebben hun eigendom nog niet terug bekomen, onder voorwendsel, dat deze kunststukken door verschillende verafgelegene departementen verspreid waren. Intusschen had de Fransche regering die schilderijen, welke in der tijd uit Parys naar Brussel gevoerd en in het Museum geplaatst waren, gereklameerd, en een commissaris herwaarts gezonden, om dezelve over te nemen. Men verneemt echter, dat deze schilderijen niet zullen afgegeven worden, alvorens onze steden alles terug hebben gekregen, wat hun regtmatig toebehoort.

HARDERWYK, *den 21 Februarij.*

De volgende daad van moed en menschlievendheid, aan ons van goederhand ter kennis gekomen zijnde, maken wij het ons tot eenen genoegelijken pligt, daarvan de bijzonderheden mede te deelen:

,, *Aart van Veluwe*, beurtschipper van Amsterdam op Harderwijk, op zaturdag den 20sten januarij ll., in de beurt van Amsterdam op Harderwijk met gunstig weder, varende, werd des nachts op het onverwachts, door eene zoo spoedige vorst overvallen, dat hij, de rede van Harderwijk naauwlijks bereikt hebberde, zich genoodzaakt zag het ruime sop te kiezen, om zoo mo-

(*Het vervolg op bladzijde twee.*)

gelijk, de haven van Nijkerk te bereiken, zonder vooraf al de passagiers te kunnen lossen; aangezien bij gebrek van een ijslooper, slechts een klein bootje van de stad bij zijn schip kwam, het geen met de tente boot reeds te vergeefs beproefd was. uit dien hoofde de rede, zoo spoedig mogelijk, verlaten hebbende, zag hij zich echter weldra in zijn voormeld doel te leur gesteld, daar zijn vaartuig, bij gebrek van genoegzame koelte, niet kon voortkomen; en op de hoogte van circa drie uren van de stad, in het ijs vastraakte, waardoor hij met het grootste gevaar bedreigd werd, niet alleen ten aanzien van zijn schip, maar ook van zich met nog acht passagiers, ras van alle levensmiddelen ontbloot te zien.

Zich aldus in dit gevaar bevindende, mogt hij op woensdag den 31sten januarij ll. ondervinden, dat eenige brave ingezetenen van Harderwijk, van zijn gevaar ten vol en overtuigd, en het grootste gevaar voor hun leven uit het ijs nog verliezende, niet aarzelden alles te beproeven, om hem met zijne passagiers en schip te redden. Deze edelmoedige menschenvrienden begaven zich nog op dien dag, hoe zeer het reeds tegen het vallen van den avond was, met drie kleine bootjes, lantarens en kompas in zee, om zich een weg, door het ijs, naar het schip te banen, het geen hun bij eene spoedig opkomende koelte, zeker zou mislukt zijn; — doch, dank zij den Hemel! — eene aanhoudende stilte was hen, in hun voornemen gunstig; en het gelukte hun, door onafgebroken ijver, met behulp van seinen, met lantarens en blaashorens, laat in den avond het schip te bereiken; zoo als het hun ook den volgenden dag verder gelukte, het vaartuig door het ijs tot nabij de staas-haven te voeren. De drie booten dezer brave zeelieden, zijn, bij het banen van een weg door het ijs, zeer beschadigd. Zie hier de namen dezer personen, die allesints op de erkentelijkheid hunner land- en stadgenooten aanspraak hebben: *Willem Lieman*, *Willem Kornelissen*, *Hannis Mannessen*, *Jan Dirksen*, *Siemen Goosen*, *Jacob Klok*, *Gerrit Gerritsen*, *Renger Henriks*, *Jacob Foppen*, *Jan Bakker*, *Teunis Brouwer*, *Hendrik Goosen*, *Maarten Foppen*, *Peter Petersen*, *Barend Witteveen*, *Wouter Barneveld*, *Heimen Geurtsen*, *Hendrik Jansen* en *Jan Jansen*.

'S GRAVENHAGE, *den 20 Februarij.*

Naar men verneemt, zal Zijne Majesteit onze geliefde Koning zich op het laatst dezer week, voor eenige dagen naar Amsterdam begeven.

Men wil, dat de voornaamste werkzaamheden welke in de gecontinueerde zitting der Staten-Generaal tegen mei aanstaande verhandeld zullen worden, zich bepalen zullen tot eene nieuwe wet op den in- en uitvoer, eene wet op de heffing der indirecte belastingen en eene voor de land-militie enz.

Laatstleden zaturdag begaven zich Hunne Majesteiten de Koning en de Koningin, benevens Zijne Koninklijke Hoogheid Prins *Frederik*, naar de Koninklijke bibliotheek op Prins *Mauritz* huis; Hoogstdezelven werden aldaar gerecipieerd door den directeur van gemelde bibliotheek, den heer kamerheer baron *van Lampsins*. Bij deze gelegenheid bezigtigden de Hoogstvorstelijke Personagien het portrait van Zijne Majesteit den Koning, ten voete uit, door den kunstschilder *Lefevre* uitgevoerd, en net welk aldaar door hem voltooid was.

De beide wetten, regelende de uitgaven en inkomsten van den Staat voor 1816, zien thans het licht.

De eerste, waarbij de uitgaven voor dit jaar op 82 millioenen bepaald zijn, is volmaakt gelijk aan de op 29 december ll., in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, ten dien opzigte, door den Minister van Financien overgelegde concept-wet. (*Zie Byvoegsels tot de Leeuwarder Courant, Nos. 4 en 5, van Maandag den 8sten en Woensdag ten 10den Januarij ll., en No. 22, van Woensdag den 19den Februarij.*)

De tweede, bepalende de inkomsten voor dit jaar, is mede aan de op den 29sten december ll. door den Minister van Financien ten dien opzigte in de Tweede Kamer overgelegde concept-wet gelijk; met deze uitzonderingen, dat in art. 10, alsnu de hoofdsom der personele en mobilaire belasting, in plaats van op *f* 2,735,370, op *f* 3,829 800, en in art. 16 de hoofdsom van het regt op deuren en vensters, in plaats van op *f* 1,578,330, op *f* 2,209,680 bepaald is; terwijl voorts nu de geheele vijfde afdeeling, handelende over het *Dienstboden-*, *Paarden-*, *Plaizier-*, *en Land- en Passagie-geld*, *mitsgaders het regt van Patent*, en bevattende de artikelen 20, 21, 22 en 23, aldus veranderd luid:

„ Art. 20. De belastingen van het dienstbodengeld, mitsgaders van het paarden-, plaisier- en landpassagiegeld, welke in de Noordelijke provincien van het Rijk bestaan hebben, worden afgeschaft.

21. Over den jare 1816 zal, in de geheele uitgestrektheid van het Rijk, worden geheven een regt van patent, en zulks volgens de ordonnantie, aan deze wet geannexeerd, sub no. 2.

22. De bepalingen, in art 15 hier voren, ten aanzien van het legaal verband op de onroerende goederen, ten behoeve van den Staat vastgesteld, zullen almede effekt sorteren, betrekkelijk het verschuldigde in het regt van patent.

23. In provincien, alwaar Gedeputeerde Staten en advokaten fiskaal bestaan, zullen de fraudes en contraventien tegen het regt van patent door de advokaten-fiskaal vervolgd worden voor de Gedeputeerde Staten, aan welke ook de beoordeeling van de reclamatien der belastingschuldigen in die provincien zal verblijven.

In zoodanige provincien, alwaar geene Gedeputeerde Staten en advokaten-fiskaal bestaan, zullen die fraudes en contraventien worden vervolgd voor de correctionele regtbanken, door de officieren van justitie, bij dezelve fungerende; terwijl de reclamatien der belasting-schuldigen, in die provincien, door de Gouverneurs en Raden van intendance zullen worden beoordeeld.

De voorschreven bepalingen van dit artikel zijn slechts provisioneel, tot dat daarin nader zal zijn voorzien bij de wet, welke, ingevolge artikel 187 der Grondwet, de judicature wegens verschillen en overtredingen op het stuk van alle belastingen, zonder onderscheid, moet regelen."

ARNHEM, *den 21 Februarij.*

De stand van den Barometer en Thermometer, op
(*Het vervolg op de kant dezer blaadzijde.*)

vrijdag den 16den dezer, wanneer des avonds alhier de uitbarsting van een onweder plaats had, [*zie het bijvoegsel dezer Courant*] was als volgt:

BAROMETER. *Rijnlandsche Maat.*	THERMOMETER *van Fahrenheid.*
's morg. 7 uren, 28 d. 12 drie-vierde l.	37 gr.
's midd. 1 uur, 28 d. 10 l.	38 drie-vierde gr.
's avonds 5 uren, 28 d. 6 een-vierde l.	41 drie-vierde gr.
Weinig oogenblikken na den zwaren donderslag 28 d. 7 drie-vierde l.	36 gr.
Een half uur later 28 d. 7 een-vierde l.	36 een-vierde gr.
's avonds 10 uren, 28 d. 7 een-vierde l.	35 een-vierde gr.

De Barometer en Thermometer, waar mede deze waarnemingen gedaan zijn, zijn die, welke in den jare 1809, op 's Lands kosten, tot weerkundige waarnemingen espresselijk zijn vervaardigd geworden.

Van Zutphen verneemt men, dat zich aldaar vijf slagen hebben laten horen; ook was er het licht zeer sterk, zoo zelfs, dat de oudste menschen het niet geheugden zulk een fel licht immer gezien te hebben. Een der stralen zoude in het huis van den blaauwverwer *Kok*, op het groote kerkhof ingeslagen zijn, doch had gelukkig geen brand veroorzaakt; het daar nevensstaande papier-magazijn van den heer *Hissink*, was geheel en al met eenen stinkenden damp vervuld, hetwelk den bewoneren geene geringe bekommering baarde.

*** Mijne geliefde echtgenoote D. BORN, verloste heden, van een welgeschapen zoon.

LEEUWARDEN, den 22 Februarij 1816. H. BOLMAN.

*** Ondertrouwd,

BOLSWARD, den 16 Februarij 1816. R. MUURLING, En AALTJE POPKES BAAYMA.

*** Getrouwd,

LOURENS H. FLIERL, *van Dockum*, En CATRINA H. WESLING, *van de Joure*.

JOURE, den 18 Februarij 1816.

*** Heden nademiddag ten vijf uren, overleed aan de gevolgen eener beroerte, na eene echtverbindtenis van zeven-en-twintig jaren, mijn waarde man de heer LUDOLF REINIER WENTHOLT, in leven Burgemeester der stad Franeker, in den ouderdom van zes-en-zestig jaren.

GROOT LANKUM, bij FRANEKER, den 18 Februarij 1816. M. ZEPER, Wed. L. R. WENTHOLT.

PRIJS DER BOTER TE LEEUWARDEN, den 23 Februarij 1816, *f* 31 - 0 - 0

De prijs der granen was dienzelfden dag ter markt aldaar: Middelprijs van het lopen tarwe *f* 8 - 0 - 0
Middelprijs van het last rogge, 126 ggl.

BEURS-PRIJS DER EFFECTEN.

Amsterdam, den 23 Februarij 1816.

Holland, Werkelijke Schuld	2½ pCt.	43¾	à 44¼
——— Restanten uitgestelde Schuld	2		à 2¼
——— Kansbilletten		27½	à 28
——— Syndikaat 1815	5	86½	à 87
Frankrijk, Tiers Consolidés	5		à
——— Certificaten van dito			à
Engeland, geconsolideerde	3	63¾	à
Rusland, bij *Hope en Comp.*	6	81¾	à 82¾
Pruissen, bij de wed. *Uberf. en Serr.*	5	99	à 99½
Saxen, bij *Braunsb. en Comp.*	5	97½	à 98
Spanje, neg. bij *Hope en Comp.* 1807	5½	34¾	à 35¼
Dito Coupons		14	à 14¼
Weener bank bij *Goll en Cmop.*	6	30¾	à 34¼
——— dito	4	30	à 30¼
———Certific., bij *Goll en Comp.*	2½	22¾	à 23¼
Italien, Monte-Napoléon	5		à
Napelsche Certificaten	3	55¾	à 56¼
Zweden, bij *Hogguer en Hasselgr.*	6	28	à 29
Dito Coupons		11¼	à 11¾
Deensche Kroon	4	60¼	à 61¼
Amerika, bij *Hope en Comp.*	6½	95	à 95¼
——— bij *Staphorst*	6½	76¼	à 77¼

PUBLIEKE VERKOOPING OP REGTERLYK GEZAG.

De notaris WIEBRANDUS TJEED VAN DER LEY, residerende te Ylst, in hoedanigheid als Curator in de vacerende Boedel van wylen *RYKEL PIETERS DIKLAND*, in leven Koopman te Ylst, zal in het openbaar, ten overstaan van den heer WICHER STEENBEEK, notaris te Heeg, ieder in hunne betrekking daartoe behoorlyk geautoriseerd, by de provisionele toewyzing, verkoopen:

De navolgende VASTIGHEDEN, behorende tot gemelden Boedel.

Eene groote HUIZINGE en TUIN, op Uienburg te Ylst, no. 239.
Eene HUIZINGE, mede aldaar, met no. 242.
Een SCHUUR en STALLING, mede aldaar, met no. 243.
Eene HUIZINGE, op het Oostend, te Ylst, no. 134.
Een SCHUUR en STALLING, daar naast, no. 133.
De gerechte helft van zeven pondematen best GREIDLAND, gelegen onder Ylst, naby de Hemdyk.
De gerechte helft van zes pondematen DITO, *HOTSEMOEIS SEISSE* genaamd, gelegen aan de Wymmerts.

Alle perceelen St. Petri en den 12den Mei dezes jaars, vry te aanvaarden.

Wie gadinge maakt, kome ten huize van *TRYNTJE AUKES de BOER*, kasteleinsche te Ylst, by de provisionele toewyzing, DONDERDAG den 7den MAART 1816, des namiddags ten 3 uren, en breder op conditien als dan aftekondigen, en welke inmiddels te zien zyn, ten kantore van de notarien *VAN DER LEY* en *STEENBEEK* voornoemd.

De notaris WYMA, zal, op WOENSDAGEN den 28sten FEBRUARY 1816, by de beschryving, en den 6den MAART daaraanvolgende, by den finalen palmslag, telkens des namiddags ten één uur, ten huize van *H. WINTER*, te Harlingen, publiek, presenteren te verkoopen:

De gerechte helft in een HOUTZAAGMOLEN, met deszelfs toebehooren, GROND en GEBOUWEN, staande en gelegen onder Midlum, gequoteerd no. 74 en 75, by *Jurjen Potsma*, als eigenaar in gebruik, terstond vry te aanvaarden. Welke helft, met de wederhelft, en dus de geheele Molen genoemd, ook UIT DE HAND gekogt kan worden, op zeer aannemelyke voorwaarden.

De notaris WYMA, te Harlingen, zal aldaar, op WOENSDAG den 13den MAART 1816, ten 12 uren precies, in de herberg Roma, publiek presenteren te verkoopen:

RIGASCHE, MEMELSCHE, DANTZIGER en NOORDSCHE BALKEN; voorts JUFFERS, DEELEN, COLDERS, ELLENS, en wat ten dage voormeld meerder genummerd zal leggen.

De notaris P. NOYON, te Sneek, daartoe benoemd door de Regtbank van Eersten Aanleg aldaar, zal op WOENSDAG den 28sten FEBRUARY 1816, des avonds ten zes uren, ten huize van den kastelein *C. Stallinga*, in het Stads Boterhuis te Sneek, publiek verkoopen:

Eene uitmuntend wel ter nering staande HUIZINGE en groote TUIN, staande en gelegen in de wyde Noordhorn, Westzyde te Sneek, door de mede erven van *Willemke van Hateren* bewoond, den 12den Mei 1816, vry te aanvaarden.

Van deze Huizinge en Erve behoort een derde gedeelte aan de minderjarige kinderen van *Trijntje Ferwerda*, huisvrouw van *Jacob Andringa*, te Groningen, waar over by testamentaire dispositie administrateurs zyn de heeren *Teetse Gonggryp* en *Hein Minnema*, te Sneek, en de andere twee derde aan de meerderjarige dochters *Geertje* en *Klaske Ferwerda*, bewoners der Huizinge.

De koopsvoorwaarden liggen ter visie ten kantore van den notaris *NOYON* te Sneek.

N. MEIJER, openbaar notaris, woonachtig te Bolsward, zal by stryk- en verhooggeld, publiek verkoopen, op DONDERDAGEN den 14den en 28sten MAART 1816, by de provisionele en finale palmslag, telkens des namiddags ten één uur, ten huize van de wed. *HARMEN WYBES*, in de Wynberg te Bolsward:

Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE, cum annexis, staande en gelegen onder den dorpe Gaast, en aldaar gequoteerd met letter G, no. 41, groot zes-en-tachtig pondematen, thans by *Klaas Rientzes* en *Geertje Doekes*, als huurders in gebruik.

De condities zyn inmiddels ten kantore van den notaris bovengenoemd te vernemen.

De openbaar notaris N. MEYER, te Bolsward, zal, publiek, aan den meestbiedenden, by verhooggelden, presenteren te verkoopen:

1. Een zeer wel ter nering staande HUIZINGE en BAKKERY cum annexis, staande en gelegen op de groote Dylacker te Bolsward, gequoteerd letter C, no. 346; hebbende tot naastlegers *Pieter Fokkes* ten Zuiden, en *Frans Smits* ten Noorden, en waarin die Affaires tot op dit oogenblik, met veel succes wordt gedreven, thans door *Jelte Klazes Riemersma* cum uxore, als eigenaren in gebruik.
2. Eene HUIZINGE, mede aldaar gelegen, gequoteerd letter C, no. 350, thans door de wed. *Douwe Jans Inkroon*, als huurdersche bewoond.

Beide perceelen op den 12den Mei 1816, vry te aanvaarden.

Kunnende de Koopers van het 1ste perceel eene somme van *f* 1200 - 0 - 0 en van het 2de perceel eene somme van *f* 300 - 0 - 0 des verkiezende, tegen eenen intrest van vier pCent behouden.

Wie hier aan gading maakt, kome, op ZATURDAG den 9den MAART 1816, by den finalen palmslag, des avonds ten 6 uren, in de herberg het Fortuin, te Bolsward, en koope op conditien, dan voor te lezen, die intusschen te vernemen zyn, ten kantore van voornoemden notaris.

De Eigenaar van het WRAK van een SCHIP, zittende op het Land van *GOSSE ÆDES TOLSMA*, te Birdaard, wordt verzogt, om hetzelve voor den 1sten MAART aanstaande, van daar te halen; zullende hetzelve anderzints *ad opus jus habentium* worden verkogt.

Men vraagt als HUISHOUDSTER, eene VROUW of WEDUWE, van middelmatige jaren, en van bewyzen van *braafheid* en *eerlykheid* voorzien. Men vervoege zich ten spoedigsten met *franko* brieven, gemerkt K, by den Boekverkooper *F. D. van LAAN*, te Harlingen, by wien BOEKEN, voor eene civiele prys worden ingebonden.

Een PERSOON, eene goede hand Schryvende, zag zich gaarne geplaatst op een KANTOOR, of als SCHRYVER by eenen Koopman, liefst binnen de Provincie Vriesland; kunnende men nader onderrigt bekomen aan het Bureau van deze Courant, in de Speelmanstraat, te Leeuwarden.

Te LEEUWARDEN, by de weduwe D. R. SMEDING en M. KOON.

B Y V O E G S E L
T O T D E
LEEUWARDER COURANT.
MAANDAG, den 26 FEBRUARY 1816.

BETALING VAN PENSIOENEN.

Gedurende de maanden maart, april en mei aanstaande, zullen betaald worden de pensioenen over de laatste zes maanden van 1815, ingeschreven in het grootboek der pensioenen van de generale thesaurie, onder de navolgende hoofdafdeelingen en nummers, te weten:

Militaire pensioenen, van no. 1 tot en met no. 5811;

Pensioenen van militaire weduwen, van no. 1 tot en met no. 340;

Pensioenen van de marine, van no. 1 tot en met no. 1066;

Burgerlijke pensioenen, van no. 1 tot en met no. 1087;

Kerkelijke pensioenen, van no. 1 tot en met no. 551.

De betaling zal geschieden, als volgt:

Voor gepensioneerden in het arrondissement 's Gravenhage, en buiten 's Lands woonachtig, mitsgaders voor die, welke als officieren van kleeding en wapening fungeren, ten kantore van den hoofdbetaalmeester voor de verschillende uitgaven in 's Gravenhage;

Voor de gepensioneerden, woonachtig in het arrondissement der hoofdplaats van de provincien, ten kantore van de provinciale betaalmeesters;

En van de gepensioneerden in de overige arrondissementen, ten kantore van den ontvanger particulier van het arrondissement, waarin zij wonen.

De betaling zal niet kunnen geschieden, dan op de vertooning van het certificaat van inschrijving, mitsgaders op productie van behoorlijke *attestatie de vitâ* en daar onder door den gepensioneerden eigenhandig geteekende quitantie.

Geene *attestatien de vitâ* kunnen worden geadmitteerd, dan dezoodanige, welke bij een der Gemeente-Besturen binnen het koningrijk, na ultimo december jl., zijn afgegeven, en zulks op de geregelde formulieren, voorzien van den stempel der generale thesaurie, en bij den Ontvanger-Generaal en particulier verkrijgbaar.

De buiten 's Lands afgegeven *attestatien de vitâ* zullen al dat gene moeten inhouden, wat in de gewone attestatie wordt vereischt, en indien zoodanige akte in eene vreemde taal mogt gesteld zijn, moet eene autentieke vertaling daarvan nevens dezelve worden overgelegd.

Geene overschrijvingen, uitschrappingen of veranderingen kunnen in de vermelde stukken worden toegelaten, ten zij dezelve, door eene behoorlijk geteekende goedkeuring, zullen zijn bekrachtigd.

Geclausuleerde pensioenen kunnen niet betaald worden, dan op productie van zoodanige bescheiden of verklaringen, als in ieder bijzonder geval mogten vereischt worden.

De verklaring, ten bewijze, dat eene weduwe niet hertrouwd is, en andere van dergelijken aard, moeten in de *attestatien de vitâ* worden ingevuld, in dezer voege:

„ Het Gemeente-Bestuur van ...... verklaart,
„ dat, op heden, voor hetzelve verschenen
„ is, in levende lijve en *onhertrouwd*, N. N."

De Gemeente-Besturen worden bij dezen geïnviteerd, om zich naar de bovenstaande bepalingen, voor zoo verre dezelve hun aangaan, naauwkeurig te willen gedragen.

's Gravenhage, den 16den februarij 1816.

De Minister van Financien,
SIX VAN OTERLEEK.

In de maand maart aanstaande, zal, bij het grootboek der nationale schuld, te Amsterdam, geschieden de afgifte van certificaten voor de renten over het jaar, verschenen den laatsten december 1815, verschuldigd op al de lijfrenten, ingeschreven in het grootboek der lijfrenten, op één lijf gevestigd, no. 901 tot en met no 1800 ingesloten.

De houders van deze lijfrenten, welke verzuimd hebben de certificaten over het tijdvak, loopende van 22 september 1812 tot en met ultimo december 1813, en over het jaar verschenen geweest den laatsten december 1814, te reclameren, zullen dezelve te gelijker tijd kunnen bekomen.

De attestatien de vitâ zullen moeten worden ingediend, gedurende de eerste acht dagen van de maand maart, en de afgifte der rente-certificaten zal geschieden, in de laatste acht dagen van dezelfde maand.

's Gravenhage, den 19den februarij 1816.

De Minister van Financien,
SIX VAN OTERLEEK.

Van maandag den 26sten februarij tot en met vrijdag den 1sten maart aanstaande, zal bij het grootboek der nationale schuld, te Amsterdam, worden gevaceerd, tot afgifte der certificaten, van renten over het half jaar, verschenen geweest den 31sten december 1815, verschuldigd van al de inschrijvingen, staande in het grootboek der nationale werkelijke rentegevende schuld, op de letters L. en K.

's Gravenhage, den 19den februarij 1816.

De Minister van Financien,
SIX VAN OTERLEEK.

Van den 4den tot en met den 29sten maart aanstaande, zal, telken weken, van maandag tot vrijdag ingesloten, bij het grootboek der nationale schuld, te Amsterdam, worden gevaceerd, tot afgifte van de certificaten, opgemaakt voor de renten van drie pCts. kapitalen, ingeschreven geweest in het oude grootboek der doorloopende schuld, over de onderscheidene tijdvakken geloopen hebbende, van den 22sten maart 1811 tot ultimo december 1814, welke verzuimd zijn, ingevolge de bevorens gedane oproepingen, door of van wege de rentheffers te worden afgehaald, en mitsdien bij het grootboek zijn blijven berusten.

's Gravenhage, den 19den februarij 1816.

De Minister van Financien,
SIX VAN OTERLEEK.

P U B L I C A T I E.

De Gedeputeerde Staten van Vriesland, doen te weten:

Dat wij, bij nadere overweging van onze publicatien van den 10den februarij 1815 en van den 4den april daaraanvolgende, na bekomene goedkeuring van Zijne Majesteit, bij Hoogstdezelfs besluit van den 4den januarij dezes jaars, no. 41, gearresteerd hebben het navolgende

R E G L E M E N T
O P D E
B O T E R V A T E N.

Art. 1. De ton boter zal, als van ouds, boven de zwaarte van het vat, moeten wegen 320 ponden, en alzoo het vierendeel of vandel 80 ponden, het kinnetje 40 ponden en het half kinnetje 20 ponden.

2. De botervaten, zoo wel ten aanzien der staven als der bodems en dekzels, zullen worden gemaakt van droog klaphout, en ook bij provisie van Dordsche of Rijnsche duigen, zonder kwade oesten, spint of eenig kwaad, en zulks met uitsluiting van alle andere soorten van hout, bij pœne van *vijf-en twintig guldens*, bij elke overtreding, door de kuipers te verbeuren, en te bekeeren de eene helft ten voordeele van den aanbrenger, en de andere helft ten behoeve van de algemeene armen, ter plaatse daar het vat is gemaakt.

2. De vaten, met de bodems en dekzels, zullen moeten wegen: een vierendeel ton of vandel veertien en een half pond, een kinnetje zeven ponden, en een half kinnetje drie en een half pond, bij pœne van *drie guldens*, te verbeuren en te bekeeren als bij art. 2 is bepaald. Zullende dat gewigt, en niet meer, op de wage, voor houtwerk worden gesteld.

4. De bodems der vierendeels vaten zullen niet zwaarder mogen zijn dan twee ponden, de dekzels niet zwaarder dan een en een half pond; de bodems der kinnetjes niet zwaarder dan een en een half pond, en de dekzels niet zwaarder dan een pond, alles bij pœne van *vijf-en-twintig guldens*, te verbeuren en te converteren als voren.

5. De vierendeels vaten zullen niet hoger mogen zijn dan twintig duimen.

6. De kuipers zullen bij de samenstelling der staven moeten gebruiken, ijzere hoepen of banden, volgens de modellen daarvan bij de plaatselijke besturen berustende. Zij zullen aan de vaten zoo weinig buik geven als mogelijk is. Zij zullen dezelve, gelijk ook de bodems en dekzels, van binnen glad en effen schaven. Zij zullen de bodems en dekzels uit niet meer dan drie stukken, egaal van dikte, mogen samenstellen, en de duigen aan het boven en beneden einde van het vat niet afsteken, alles bij pœne van *drie guldens*, bij elke overtreding te verbeuren en te converteren als voren.

7. De kuipers zullen alle de door hun gemaakte vaten op de buiten zijde van het staafwerk en van de bodems en dekzels duidelijk moeten branden, met een eigen merk, bij pœne van *één gulden*, te verbeuren en te converteren als boven.

8. De kuipers zullen genieten voor ieder vat, zijnde een vierendeel ton, *acht en-twintig stuivers*; voor een kinnetje *zestien stuivers*; en voor een half kinnetje *tien stuivers*; zonder den prijs in het minste te veranderen, te vermeerderen of te verminderen, bij pœne van *vijf-en-twintig guldens*, zoo bij den leverancier, als bij dien geenen, aan wien het vat geleverd wordt, te verbeuren en te converteren als voren.

9. De kuipers zullen de bij hun, overeenkomstig de opgemelde bepalingen, gemaakte en goed bevondene vaten, doen ijtigen bij den gezworen ijtigmeester, op het bepaalde gewigt en de verdere kwaliteiten.

10. Voor dat de vaten ter ijtiging worden aangeboden, zullen de kuipers gehouden zijn de elve vol water te gieten, ten einde te onderzoeken of die volkomen digt en zonder lek zijn. Zullende zij voor ieder lek vat, het welk ter ijtiging wordt aangeboden, verbeuren *zes stuivers*, ten voordeele van den ijtigmeester.

11. De ijtigmeesters zullen zorgen, dat door hun geene vaten worden geijtigd, dan alleen de zoodanige, welke ten aanzien van de kwaliteit van het hout, het gewigt, de bewerking, de digtheid, en het merk van de kuipers, de hier boven vermelde vereischten bezitten, bij pœne van *vijf en-twintig guldens*, te bekeeren als in art. 2 is bepaald.

12. De ijtigmeesters zullen de vaten, bij welbevinding, op de buitenkant van het staafwerk, en op de bodems en dekzels, ijtigen, met het merkteeken en jaargetal, aan hun door het plaatselijk bestuur ter hand gesteld, bij verbeurte van *drie guldens* wegens ieder kwalijk geijkt vat, te converteren als boven.

13. De merken, bij het vorige artikel en bij artikel 7 dezer publicatie vermeld, moeten door de kuipers en ijtigmeesters worden gezet op de naad of zamenvoeging van twee staven, en op de beide naden of zamenvoegingen der bodems en dekzels, alles op zoodanige boeten als bij gezegde artikelen zijn gestatueerd.

14. De ijtigmeesters welke zich, bij herhaling, aan het ijtigen van onvoldoende vaten schuldig maken, zullen, behalven de gestatueerde boeten, van derzelver bedieningen worden ontzet.

15. De ijtigmeesters welke zich zouden mogen verstouten, om losse staven te ijtigen, of hun merkteeken in handen van kuipers overtegeven, of te doen overgeven, zullen worden gestraft met eene boete van *honderd en vijftig guldens*, te converteren als voren, en daar en boven van hunlieder bedieningen worden ontzet.

16. De kuipers, welke alzoo van de merken der ijtigmeesters gebruik maken, zullen telkens verbeuren eene boete van *vijf-en-twintig guldens*, te converteren als voren.

17. De ijtigmeesters zullen geene oude omgewerkte, maar alleen nieuwe vaten, mogen ijtigen, zonder daar bij eenige reeds gebruikte staven, bodems en dekzels te admitteren, op de straf bij art. 14 van dit reglement vastgesteld.

18. De ijtigmeester zal voor het ijtigen van ieder botervat, groot of klein, voor zijn salaris, van den kuiper, genieten *vier duiten*.

19. Ten einde de rigtige executie van dit reglement te verzekeren zal er, in ieder der drie kwartieren: Oostergoo, Westergoo en Zevenwolden, een keurmeester op de botervaten worden aangesteld.

20. De keurmeesters der botervaten zullen menigvuldige visitatien doen van de kuipers winkels en van

(*Het vervolg op de kant dezer bladzijde.*)

de botermarkten, onder derzelver ressort, ten einde toetezien en te bevorderen, dat geene gebrekkige botervaten worden verkocht of ter markt gebragt.

Ook zullen zij de plaatselijke besturen adsisteren bij het examen der ijtigmeesters, het welk dezelve, voor en aleer in functie te treden, zullen moeten afleggen.

21. De keurmeesters zullen toezien, dat de kuipers, ten allen tijde, eene genoegzame hoeveelheid droog en aan dit reglement voldoend hout, geëvenredigd naar derzelver debiet, voor handen hebben, en hen die hierin nalatig zijn, aan het Cellegie van Gedeputeerde Staten bekend maken, ten einde zulke maatregelen te kunnen nemen, als meest geschikt zullen geoordeeld worden, om het gebruik van vochtig en ekerig hout, bij de constructie der botervaten, voor te komen.

22. Niemand zal eenige boter, in vaten geslagen, ter wage mogen presenteren, verkoopen of ter markt brengen, ten zij de vaten bezitten alle de vereischten in dit reglement voorgescheven, bij pœne van *één gulden*, wegens elke overtreding, ten voordeele der algemeene armen van de marktplaats, door den eigenaar of ter marktbrenger, te verbeuren, en door de plaatselijke besturen, op aanklagte van den keurmeester, bij parate executie, intevorderen. — Zullende nog daar en boven de gebrekkige vaten, door den keurmeester, met een ritsteeken, tot verder gebruik, ongeschikt worden gemaakt.

23. Ter vinding van het traktement en de reiskosten van de keurmeesters, zal, wegens elk vierendeel ton boter, kleinere gedeelten naar advenant, ter wage, boven het gewone wikgeld, worden ingevorderd een halve stuiver. En zullen de plaatselijke besturen, op de perceptie dezer gelden, en derzelver behoorlijke verantwoording aan het Collegie van Gedeputeerde Staten, de noodige orders stellen.

24. Alle de bepalingen in dit reglement vervat, zullen dadelijk na de publicatie dezer, ten striksten worden ter uitvoer gebragt en gehandhaafd, en waartoe de plaatselijke besturen en andere autoriteiten, dien zulks zal mogen aangaan, worden gelast, mede te werken en de behulpzame hand te bieden.

En ten einde deze alomme moge bekend worden, willen wij, dat dezelve op alle plaatsen, daar zulks gebruikelijk is, zal worden afgekondigd en aangeplakt.

Aldus gedaan op het Collegie binnen Leeuwarden, den 31sten januarij 1816.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
I. EBINGA VAN HUMALDA. Vt.
Ter ordonnantie van dezelve,
M. Y P E Y.

MADRID, *den* 28 *Januarij.*

De bekende heer *de Cevallos*, pas uit den post van eersten minister ontslagen, en na 48 uren daarin hersteld, heeft volledige voldoening bekomen, niet alleen door de ballingschap van den persoon, dien men als zijnen valschen beschuldiger opgeeft, namelijk den gewezen Financie-Minister *Vallejo*, naar Ceuta in Africa voor den tijd van 8 jaren, maar ook door de openlijke

(*Het vervolg op bladzijde twee.*)

en plegtige erkentenis des Konings zelve, dat hij de beweegredenen, die hem tot de ongenade des ministers hadden aangezet, valsch bevonden heeft en hij van deszelfs ijver, naauwkeurigheid en genegenheid voor den Koning en den Staat wel overtuigd is. Doch de Koning is nog een stap verder gegaan: zijn gemoed bezwaard vindende over de vonnissen, buiten den gewonen form door *Commissien* tegen de *Liberalen* of vrienden der vernietigde constitutie geslagen, heeft Z. M. die commissien, met lijfstraffelijke zaken belast, dadelijk afgeschaft, de hangende regtsgedingen naar de bevoegde regtbanken verwezen, en de verklikkers verpligt, voor dezelve te verschijnen, met verantwoordelijkheid voor de gevolgen hunner aanklagt; voorts de *aanklagers* ook voor den gewonen regter bescheiden, en verpligt tot het stellen van borgtogt: de namen van *liberales* (vrijheids vrienden) en *serviles* (slaafschen) voor vernietigd verklaard, (in zoo verre zulks door eene Koninklijke uitspraak kan geschieden,) en bevolen, alle de nog aanhangige zaken van dien aard, in zes maanden naar den gewonen loop van het regt af te doen. Bij drie andere besluiten van gister, is don *Joseph Ibarra* van het ministerie der financien, don *Thomas Moyano* van dat der justitie, en don *Louis de Salazar* van dat der marine ontslagen, en alle tot *werkelijke* leden van den staatsraad benoemd, doch de beide laatsten met *verbod om dien bijtewonen*. Tot financie-minister is D. *Manuel Lopes Arayo*, en voor de Marine D. *J. V. Figueroa*. benoemd.

De vaderlandsche giften duren voort, maar zijn niet genoegzaam tot schraging onzer geldmiddelen. De tollen te Kadix, die voormaals tot de voornaamste Staatsinkomsten behoorden, zijn zoo goed als te niet; onze wol is niet meer zoo gezocht, en Engeland heeft wijn genoeg in Portugal.

WEENEN, *den 6 Februarij.*

De courierwissel met Italien is op nieuws zeer levendig. De graaf *Paar*, aide-de-camp, generaal van den Veldmaarschalk Prins *van Schwartzenberg* is den 29sten Januarij als courier van Milaan aangekomen, vanwaar hij den 25sten vertrokken was, en is verder naar Petersburg gereisd; volgens sommigen zou hij slechts, van wegens onzen Souverein, den Keizer van Rusland met deszelfs terugkomst in zijne hoofdstad moeten gelukwenschen; volgens anderen brengt hij depêches van veel belang over.

Het huis van *Fries en Comp.* heeft in de voorledene maand tweemaal op een anderland getrokken, eens voor 2 millioenen, en andermaal voor een en een half millioen franks. Buitendien zijn 30 mark ongemunt goud, en 112 mark ongemunt zilver uit Hongarije hier aangekomen. Men heeft bevel gegeven, om het aantal werklieden in de munt te verdubbelen, en dag en nacht te werken, zoo dat er den 1sten maart 500,000 ducaten in specie, 4 millioenen in stukken van 20, 4 millioenen in stukken van 10 en 5 millioenen in stukken van 5, zullen in omloop komen. Men denkt dat alsdan de landsambtenaren in geld zullen betaald worden; doch men zal hun afhouden het geen zij boven hun traktement ontvingen, toen men hen in papier betaalde.

VERVOLG *van* LONDEN, *van den 13 Februarij.*

De Prins-Regent is nagenoeg geheel hersteld, en de generale staat zijner gezondheid is zelfs ten gevolge zijner laatste ongesteldheid verbeterd.

Gepasseerden donderdag is van Portsmouth vertrokken het kompagnies schip generaal *Hewett*, gaande naar China, en onzen ambassadeur, lord *Amherst*, met deszelfs gevolg, aan boord hebbende. Gezegde ambassadeur is gelast den Keizer van China te verzekeren van de vriendschap en goedwilligheid welke in de borst van den Prins-Regent tegen over hem woont, en om Z. M. verslag te geven van den aard en het oogmerk van onzen laatsten oorlog op het vaste land van Oost-Indien met de Napaulezen. Een brief van den Prins-Regent aan den Keizer, verhalende de zelfde zaken, zal door den zoon van lord *Amherst*, die als ambassade-page mede gaat, aan den Keizer van China overhandigd worden. Die brief is allerfraaist in de schoonste kleuren op velin papier gebragt, en gesloten in eene gouden doos, die met het afbeeldsel van den Prins-Regent in miniatuur, omgeven van brillanten, prijkt; en welk stuk 4000 guinjes gekost heeft. De verdere kostelijke geschenken, die moeten dienen om onze verzekeringen bij den Keizer gewigt bij te zetten, zijn alle van Britsche manufacturen. Ook heeft men er allerkostbaarst glaswerk bijgevoegd. De Oost-Indische kompagnie draagt overigens de geheele kosten dezer ambassade, welke op 150,000 pond sterling begroot wordt. Eerst na verloop van twee jaren zal deze ambassade kunnen terug zijn.

Gepasseerden zaturdag is lord *Kinnaird*, die op eene aanzegging van de Fransche politie Parys heeft moeten verlaten, te Londen aangekomen.

Prins *Leopold* van Coburg, wiens huwelijk met de Prinses *Charlotte* geen geheim meer is, wordt binnen weinige dagen in dit land te gemoet gezien.

Buonaparte heeft de voor hem ingeregte woning Longwood op St. Helena betrokken, en schijnt zeer te vreden over de gemakken en fraaiheid derzelve te zijn, hoezeer zij maar klein is. Op eenen geringen afstand is steeds een talrijke wacht, die nu in de eerste plaats op *Buonaparte* passen moet en niemand tot hem laat naderen zonder een schriftelijke order van den admiraal.

Van den 16den.

In de debatten, die dingsdag in het Lagerhuis plaats hadden, over het daags te voren voorgelegd overzigt van onze financien en van onzen militairen vredes-staat voor dit jaar, had men het bijzonder daarop geladen, dat onze militaire staat niet voor zulke verdere aanmerkelijke verminderingen vatbaar was, om zich met de hoop te kunnen vleijen, dat de thans voor 2 jaren voorgestelde voortduring der Property-Tax niet een altoosdurende last zou moeten worden; waarop de kanselier van den exchequer in het breede aantoonde, dat, indien Europa zich ook verder tot eenen staat van vrede schikte, wij nog zeer aanmerkelijke reductien en bezuinigingen zouden kunnen maken, zoo zelfs, dat onze buitengewone hulpmiddelen, die dit jaar nog 29 millioen moeten bedragen, reeds in het volgend jaar, het tweede van den vrede, maar 20 millioen zullen behoeven te bedragen; dat men dus niet behoefde te vrezen, dat de Property-Tax, nu nog voor twee jaren voorgesteld als eene voortgezette oorlogsbelastingen en alleen, om de nasleep van kosten van den laatsten oorlog goed te maken, eene altoosdurende vredes-last zou worden.

De debatten in de zitting van het Lagerhuis, op woensdag, liepen over velerlei onderwerpen, maar waren niet zeer belangrijk; op eene vraag van mr. *Brougham*, waarom het traktaat van Parys niet ook door Spanje geteekend was, antwoordde lord *Castlereagh*, om dat Spanje geene teekenende partij bij het traktaat van Weenen was. In het Hoogerhuis wierd dien dag de vredes-staat onzer landmagt aangetast als veel te hoog; waarop wierd aangemerkt, dat dezelve in het vredesjaar van 1802, 20,000 man meer bedroeg, en men boven dien nu nog in bezettingen te voorzien heeft, daar men toen niet mede te maken had.

Gister kwam mr. *Brougham* met zijne aangekondigde motie, ten opzigte van Spanje voor den dag, en sprak eene redevoering uit, die bijna een uur duurde, ten slotte van welke hij voorstelde, „dat den Prins-Regent bij een nederig adres zou verzocht worden, om in zijne goedwillige overweging te nemen, de rampen der leden van de laatste Spaansche regentschap en cortes, en dat Z. K. H. tevens zou worden voorgehouden, dat de thans bestaande alliantie tusschen Z. K. H. en Zijne Katholijke Majesteit, eene zeer gunstige gelegenheid aanbiedt, om met de goede diensten van Groot-Brittannie, met het haar passend gewigt en ondersteund door de gevoelens van het parlement, tusschen beide te treden." Dit eindelijk voorstel van mr. *Brougham*, dat wonderlijk strookt met zijne redevoering, waarin hij zich tegen den Koning van Spanje allerlei onvoegzame uitdrukkingen veroorloofde, en drie verschillende punten van beschuldiging tegen hem aanvoerde, kon niet nalaten, dat er lord *Castlereagh* zijne bevreemding over te kennen gaf. Zijn lordschap nam nogthans de moeite, om in zijn antwoord gelijkelijk op de motie en op de redevoering te letten, en de ongepastheid en nodeloosheid van beide in het breede aan te toonen. Het eerste punt van beschuldiging was, dat *Ferdinand* het traktaat van Valencia geteekend had; het tweede, dat hij het ontwerp gevormd had, om de constitutie der cortes te schenden, en de vriendschap met ons te breken; en het derde, dat hij, in de uitvoering van dat ontwerp, met de meeste wreedheid was te werk gegaan, tegen de genen die voor zijnen troon gevochten hadden, en wier zaak wij ons moesten aantrekken. Wat het eerste punt betrof, zeide lord *Castlereagh*, dat traktaat, onder de verdrukking geteekend, was reeds voorlang door *Ferdinand* plegtig herroepen. De beschuldiging, dat hij een vooroverlegd ontwerp zou gehad hebben, om de constitutie der cortes te verbreken, sprak zijn lordschap ook tegen; integendeel was *Ferdinand* werkelijk voornemens om ze aan te nemen, tot dat hij, in Spanje gekomen, duidelijk ontwaarde, dat die constitutie geheel streed met de wenschen van de groote meerderheid der Spaansche natie. Wat nu verder betrof de vervolgingen der leden van het regentschap en van de cortes, daar waren onze ministers reeds voorlang intusschen beide getreden, en deden zij, dat nog zoo ver dat bestaan kon met de goede verstandhouding tusschen bevriende Mogendheden; zelfs hadden zij aan *Ferdinand* stellig allen pecuniëlen bijstand geweigerd, tot zoolang hij een sijsthema van mindere gestrengheid zou aannemen. Maar voegde er lord *Castlereagh* in substantie bij, ofschoon de menschelijkheid ons dit heeft doen verrigten, men moet daarom niet denken, dat het regentschap en de cortes zoo onschuldig waren, als men ze thans wel zou willen doen voorkomen; zij staan niet minder schuldig aan groote misdrijven en wreedheden. Thans roepen zij onze hulp in, en, terwijl wij hun land ten koste van ons bloed en van onze schatten verdedigden, waren zij ons even vijandig als *Buonaparte*, en wilden zelfs eenmaal eenparig aan *Wellington* het opperbevel ontnemen; en hoe behandelden zij zoo vele hunne landgenooten, de moedigste verdedigers van Spanje? de dappere *Palafox* moest in eene gevangenis streven; de brave *Abisbal* werd zonder verhoor voor altoos verbannen; de bisschop *van Orenzee*, moest als balling vlugten! — de motie werd, na zulke, ophelderingen, geredelijk verworpen.

BRUSSEL, *den 17 Februarij.*

Sedert den 15den dezer, ontvangen alle de militairen, uitmakende den regter-vleugel van de occupatie armée, geregeld hunne levensbehoeften uit de daartoe aangelegde magazijnen; terwijl de officieren eene gratificatie in geld ontvangen, een ieder overeenkomstig zijnen rang. De inwoners geven hun daarentegen niets anders dan huisvesting.

De Engelsche veldapotheek, welke in Antwerpen gevestigd was, is naar Valenciennes vertrokken, en zal aldaar verblijven zoo lang de bezetting van Frankrijk voortduurt. Alles wat tot het hoofdkwartier en de administratie van het Russische korps behoort, is naar Maubeuge overgebragt. De generaal *Woronzow* bevindt zich met zijnen geheelen generalen staf aldaar. Door dit een en ander heeft deze stad een zeer levendig aanzien bekomen. De inwoners dier onderscheidene steden beginnen te begrijpen, dat het verblijf der Geallieerden hun veel voordeels zal aanbrengen.

De brieven uit Rijssel melden, dat de organisatie van de kavalerie en artillerie binnen die vesting, te Douay en te Arras, niet dan zeer langzaam voortgaat. Men heeft de regementen nog niet hooger dan tot 200 man ieder kunnen brengen. De krijgsraad van Rijssel is onlangs nog verpligt geweest, om onderscheidene personen wegens oproerige kreten te straffen.

Merlin de Douay, welke zich van een paspoort naar Riga voorzien had, werwaarts zijn zoon, welke nog op dit oogenblik generaal in Franschen dienst is, hem zoude verzellen, is op eens van gedachten veranderd en vertrokken, ten einde zich naar Nieuwjork in te schepen. De maarschalk *Soult* is donderdag ll. deze stad gepasseerd, zich naar Dusseldorp begevende, alwaar zijne echtgenoote eenige bezittingen heeft.

ARNHEM, *den 17 Februarij.*

Gisteren waaide het, bij den sedert een paar dagen ingevallen dooi, tamelijk sterk, uit het West-Zuid-Westen, en de lucht was met regenbuijen bezet.

Des avonds tusschen half zeven en zeven uren, kwam er, bij hevigen wind, eene zware hagel-en-sneeuw-bui uit het Westen opzetten. Even na zeven uren, toen de bui boven de stad hing, barste op het onverwachts eene zware bliksemstraal uit; dadelijk opgevolgd wordende door eenen donderslag, gelijk aan een zwaar kanonschot, waarvan het ontzettend terugkaatsend geratel in de zeer laag hangende wolken nog eenige seconden bleef aanhouden. Men heeft de bliksem, in de gedaante van winkelhaak (eene staart van wit-blaauwachtig vuur, even als die van een voetzoeker, achter zich latende): wederom zien vallen op den top van den grooten toren. Aldaar heeft zich de

(*Het vervolg op de kant dezer bladzijde.*)

straal verdeeld. Het eene gedeelte maakte in het lood van het leijen dak des torens, onder den zolder van den torenwachter, bij den vierden of ijzeren omgang, een gat, ter groote van een drie-gelden, en stak de daaronder liggende zwaare eiken balk in brand. Het andere gedeelte viel eerst op het dak van het huis van den boekverkooper *Thieme*, in de Ketelstraat, op den hoek van Marienburg, op eenen aanmerkelijken afstand van den grooten toren gelegen, en verbrijzelde drie pannen, waarvan men alleen het gruis op den zolder heeft gevonden. De zwavel-en salpeter-lucht op dezen zolder was zeer sterk. Door de groote persing is een dakvenster, dat goed gegrendeld was, opengeslagen. De bliksem heeft daardoor een uitweg gevonden, en zoodoende is den brand in dit huis gelukkig voorgekomen.

De vuurstraal heeft vervolgens (zoo als dit door aldaar in de buurt wonende personen is opgemerkt): eene cirkel-vormige rigting genomen, over Marienburg en de Ruiterstraat. Eindelijk zag men dit geducht natuur-verschijnsel, terwijl de donder nog ratelde, als een vuurklomp, ter groote van een kinderhoofd, zich rondom de Reverbere voor het burger-weeshuis, in de Ketelstraat geplaatst, slingeren, en bersten; een groot aantal sterk lichtende vonken, even als die van vuurpijlen, van zich verspreidende. De zwavel-en salpeter lucht was ook aldaar zeer sterk, doch er was aan het huis geene schade geschied.

Zoo dra men op de groote markt den brand aan den toren ontdekt, en aan den jongsten Zoon van den kortelings overleden opzigter van het uurwerk, *W. te Winkel*, daarvan kennis gegeven had, begaf zich deze met den opzigter van de brandspuit op den toren, *van Duren*, onverwijld derwaards. Op den zolder, nabij den brand gekomen zijnde, vonden zij de regenbakken bevrozen, sloegen die in den haast open, vulden de aldaar geplaatste hand brandspuit, begaven zich daarmede, niet zonder gevaar, op den ijzeren omgang, en hadden het geluk, door hunnen ijver, waarvan zij ook nu ruim een jaar geleden in een gelijk geval, de sterkste blijken hadden gegeven, het vuur spoedig meester te worden. In den balk was reeds een aanmerkelijk gat gebrand, en het lood gedeeltelijk gesmolten.

Na den donderslag bleef het nog eenigen tijd zeer sterk sneeuwen en hagelen; de wind liep vervolgens naar het Noorden. De lucht werd woest en stormachtig. Van tijd tot tijd zag men het in de verte weerlichten. Deze nacht heeft zich de vorst hervat; heden hadden wij afwisselende sneeuw en hagelbuijen, en tegen den avond is de koude toegenomen.

Daar nu binnen zulk een kort tijdvak, dezer stadstoren tweemaal door den bliksem getroffen is geworden, en de rampen die daarvan het gevolg hadden kunnen zijn, tot hiertoe, nog gelukkig zijn voorgekomen, zoo is het te wenschen, dat het stads-bestuur het plaatsen van eenen afleider op denzelven, tot een ernstig point van overweging zal maken, en dat de kosten die daarmede gepaard moeten gaan, geen hinderpaal mogen wezen in het daarstellen van eene der nuttigste en heilzaamste uitvindingen, die wij aan den onsterfelijken *Franklijn* te danken hebben.

Te LEEUWARDEN, by de weduwe D. R. SMEDING en M. KOON.